

สรุปลักษณะการเกิดโรคที่สำคัญ สัปดาห์ที่ 11**วันที่ 9 - 15 มีนาคม พ.ศ. 2546**

ในสัปดาห์ที่ 11 ระหว่างวันที่ 9 - 15 มีนาคม พ.ศ. 2546 สำนักระบาดวิทยา กรมควบคุมโรค ได้รับรายงานผู้ป่วยด้วยโรคในข่ายงานเฝ้าระวังทางระบาดวิทยาที่น่าสนใจ ดังนี้

1. โรคอาหารเป็นพิษ

1.1 ได้รับรายงานการสอบสวนโรคอาหารเป็นพิษ จากกองควบคุมโรค สำนักอนามัย กรุงเทพมหานคร พบผู้ป่วยเกิดอาการอาหารเป็นพิษหลังจากดื่มชานมไข่มุก รวม 14 ราย เข้ารับการรักษาที่โรงพยาบาลศรีสยาม เขตบึงกุ่ม ในวันที่ 15 กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2546 2 ราย, 22 กุมภาพันธ์ 2 ราย และ 23 กุมภาพันธ์ 10 ราย หลังได้รับการรักษาอาการทุเลาเป็นปกติ โดยทุกรายให้ประวัติว่า หลังจากดื่มชานมไข่มุก ประมาณ 20 นาที มีอาการชาตามตัว โดยเฉพาะปลายมือปลายเท้า ใจสั่น เหงื่อออก คลื่นไส้ อาเจียน แน่นหน้าอก ชานมไข่มุกซื้อจากร้านค้าแผงลอยตั้งอยู่บริเวณใกล้ทางเข้าวัดตลาดนวลจันทร์ เขตบึงกุ่ม ซึ่งมีบริษัทตั้งอยู่ในซอยวัดพระรามเก้า เขตห้วยขวาง เครื่องดื่มที่จำหน่ายมีหลายชนิด ได้แก่ ชานมไข่มุก ชานมไข่มุกผสมกาแฟ ชาเขียว และชาผสมน้ำผลไม้ ซึ่งส่วนประกอบ ได้แก่ ชาเขียว ชาแดง ผงกาแฟ นมผง วนัมะพร้าว ผีอก น้ำผลไม้ จากการสอบถามพนักงานขาย พบว่า ในวันที่ 23 กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2546 ขายชานมไข่มุกได้ 113 แก้ว และไม่ได้สังเกตว่าน้ำชา รวมทั้งส่วนผสมต่าง ๆ มีลักษณะผิดปกติหรือไม่

กองควบคุมโรค สำนักอนามัย ร่วมกับ ฝ่ายสิ่งแวดล้อมและสุขาภิบาล สำนักงานเขตบึงกุ่ม ดำเนินการตรวจสอบกับบริษัทผู้ผลิต พบว่า บริษัทไม่มีใบอนุญาตประกอบการ และเก็บตัวอย่างรวม 12 ตัวอย่าง ส่งตรวจทางห้องปฏิบัติการ ในวันที่ 24 กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2546 ผลการตรวจเบื้องต้น พบกรดซาลิซิลิก (สารกันบูด) จำนวน 4 ตัวอย่าง ได้แก่ น้ำลิ้นจี่ ชาแดง ชาเขียว และชานมไข่มุก พบสารตกค้างยาฆ่าแมลง ในชานมไข่มุก 2 ตัวอย่าง จากแก้วพลาสติกที่ใส่ชานมไข่มุกของผู้ป่วย 1 ตัวอย่าง นอกจากนี้ ได้ประสานกับสำนักงานคณะกรรมการอาหารและยา เก็บตัวอย่างชาส่งตรวจที่กรมวิทยาศาสตร์การแพทย์ และระงับการขายชานมไข่มุกของบริษัทดังกล่าวแล้ว

1.2 ได้รับรายงานการสอบสวนโรคอาหารเป็นพิษจากการรับประทานเห็ดพิษ จากสำนักงานสาธารณสุขจังหวัดร้อยเอ็ด พบผู้ป่วยเข้ารับการรักษาที่ โรงพยาบาลพนมไพร จังหวัดร้อยเอ็ด จำนวน 4 ราย เป็นเพศหญิงทั้งหมด อายุ 41, 53, 57 และ 72 ปี อยู่ที่ ตำบลโพธิ์ชัย อำเภอพนมไพร จังหวัดร้อยเอ็ด จากการสอบสวนโรคพบว่าตอนเช้าของวันที่ 10 มีนาคม พ.ศ. 2546 เก็บเห็ดสีขาวปนเหลือง ลักษณะคล้ายเห็ดโคนอยู่ข้างกองฟาง บริเวณทุ่งนาทำเกษตรรับประทานในเวลา 14.00 น. ก่อนนำมาปรุงได้ทดสอบโดยการต้มกับข้าวสาร พบว่าไม่เปลี่ยนสีจึงคิดว่าไม่เป็นพิษ หลังรับประทานประมาณ 10 - 30 นาที มีอาการน้ำลายฟูมปาก วิงเวียนศีรษะ เหงื่อออก อาเจียน ปวดท้อง และถ่ายอุจจาระเหลว ผู้ป่วยมีอาการรุนแรง 2 ราย ส่งรักษาต่อที่โรงพยาบาลโสธร ส่วนอีก 2 รายรักษาที่โรงพยาบาลพนมไพร โดยเป็นผู้ป่วยใน 1 ราย ผู้ป่วยนอก 1 ราย ทางสำนักงานสาธารณสุขจังหวัดได้ดำเนินการให้สุศึกษาและเก็บตัวอย่างเห็ด ส่งสำนักระบาดวิทยาเพื่อประสานส่งตรวจหาความเป็นพิษที่ศูนย์วิจัยเห็ด มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ บางเขน กรุงเทพมหานคร

2. โรคทริคิโนซิส (Trichinosis)

ได้รับรายงานการสอบสวนโรคจากสำนักงานสาธารณสุขจังหวัดน่าน พบผู้ป่วยโรคทริคิโนซิส (Trichinosis) เข้ารับการรักษาที่ แผนกผู้ป่วยนอก โรงพยาบาลท่าวังผา ในวันที่ 22 และ 24 กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2546 รวม 4 ราย เป็นผู้ป่วยจาก หมูที่ 3 บ้านพ่อ ตำบลแสนทอง อำเภอท่าวังผา และจากการสอบสวนโรคพบผู้ป่วยในหมู่บ้านเพิ่ม 23 ราย รวมเป็น 27 ราย เป็นชาย 18 ราย หญิง 9 ราย ผู้ป่วยส่วนใหญ่มีอาการ มีไข้ ปวดศีรษะ ปวดกล้ามเนื้อ ใบหน้า/หนังตาบวม อูจระระร่วง โดยให้ประวัติว่าทุกคนครอบครัวของผู้ป่วย ได้ซื้อเนื้อหมูป่าจากพ่อค้า ซึ่งนำเนื้อมาจากบ้านสบมาง อำเภอป่อเกล้า จังหวัดน่าน มาทำลาบ หลู้ ก้อยรับประทานสุก ๆ ดิบ ๆ ในวันที่ 11 กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2546 มีผู้รับประทานรวมทั้งสิ้น 29 ราย ได้ทำการเจาะเลือดเพื่อยืนยันการวินิจฉัย พบ eosinophil จำนวน 24 ราย ในจำนวนนี้ 12 รายมี eosinophil สูงมากกว่า 20 % แพทย์ได้ให้การตรวจรักษา และให้ยา Albendazole ร่วมกับรักษาตามอาการ เจ้าหน้าที่ได้ให้สุศึกษาชื่อยา กลุ่มรายบุคคล หอกระจายข่าว ปัจจุบันไม่มีผู้ป่วยรายใหม่เกิดขึ้น

3. โรคไข้เลือดออก (DHF)

ในสัปดาห์ที่ 11 ได้รับรายงานเฝ้าระวังจาก 63 จังหวัด มีรายงานผู้ป่วยโรคไข้เลือดออกรวม 380 ราย จังหวัดที่มีรายงานมากที่สุด 5 ลำดับแรก คือ อุบลราชธานี 50 ราย, บุรีรัมย์ 34 ราย, สงขลา 26 ราย, ยะลา 22 ราย, ระยอง และประจวบคีรีขันธ์ จังหวัดละ 19 ราย

รวมตั้งแต่ต้นปี 2546 (สัปดาห์ที่ 1 - 10) มีรายงานผู้ป่วยโรคไข้เลือดออกสะสม 8,041 ราย เสียชีวิต 6 ราย คิดเป็นอัตราป่วย 12.91 ต่อประชากรแสนคน และอัตราป่วยตายร้อยละ 0.07 จังหวัดที่มีอัตราป่วยสะสมสูงสุด 10 ลำดับแรก คือ จังหวัดสมุทรสาคร อัตราป่วย 47.52 ต่อประชากรแสนคน รองลงมาได้แก่ ยะลา 44.55 ต่อประชากรแสนคน, นครปฐม 36.49 ต่อประชากรแสนคน, ประจวบคีรีขันธ์ 34.60 ต่อประชากรแสนคน, ปัตตานี 32.67 ต่อประชากรแสนคน, กระบี่ 30.93 ต่อประชากรแสนคน, กรุงเทพมหานคร 29.15 ต่อประชากรแสนคน, สมุทรปราการ 26.33 ต่อประชากรแสนคน, ระยอง 27.97 ต่อประชากรแสนคน และสงขลา 26.01 ต่อประชากรแสนคน

รายงานโดย นางอุบลรัตน์ นฤพนธ์จิรกุล และนางลัดดา ลิขิตยักรวรา
กลุ่มเฝ้าระวังสอบสวนทางระบาดวิทยา สำนักระบาดวิทยา กรมควบคุมโรค